

OKULLARDA GÜVENLİK SORUNU

Süleyman GÖKSOY*

Engin EMEN**

Cabbar AKSOY***

Özet

Mevcut araştırmada İstanbul ilindeki resmi ilk ve ortaokul yöneticilerinin görüşlerine göre ilk ve ortaokulların fiziksel, sosyal ve psikolojik etkenler açısından ne derece güvenli olduğunun tespit edilmesi amaçlanmıştır.

Bu araştırma “tarama modeli” olarak tasarlanmıştır. Araştırmanın evrenini 2011–2012 eğitim-öğretim yılında İstanbul İlinde Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı resmi ilk ve ortaokullar oluşturmaktadır. İstanbul İlinde Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı 3457 resmi ilk ve ortaokul bulunmaktadır. Örneklem olarak ise uygun amaçlı örneklem kullanılmıştır. Araştırma örneklemi resmi ilk ve ortaokullarda görevli 399 yöneticisi oluşturmaktadır.

İlk ve ortaokul yöneticilerinden elde edilen bulgulara göre; fiziksel etkenler, psikolojik etkenler, sosyal etkenler açısından ilk ve ortaokulların güvenliğinin yüksek düzeyde olduğu fakat hiçbir boyutta çok yüksek düzeyde olmadığı saptanmıştır. Araştırmaya katılan ilk ve ortaokul yöneticilerinin fiziksel etkenler, psikolojik etkenler, sosyal etkenlere yönelik okul güvenliğine ilişkin görüşlerinin cinsiyetlerine, öğrenim durumuna, hizmet yılı/süresine göre farklılaşmadığı ortaya konmuştur. Bu bulgulara göre, ilk ve ortaokulların güvenliği ile ilgili fiziksel, sosyal ve psikolojik etkenler arasında pozitif yönde bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Okul güvenliği, ilk ve ortaokul, yönetici

Giriş

Problem Durumu

Eğitim ve öğretim faaliyetlerinin genel amacı bir ülkenin geleceği olan çocukların bilgi, beceri ve davranış olarak sağlıklı ve verimli şekilde yetişmelerini sağlamaktır. (<http://yayim.meb.gov.tr>, 2009; Bilen, 1996). Okullar çocukların gelişiminde ve sosyalleşmesinde önemli rol oynayan kurumlardır; dolayısıyla, okullar öğretmenler ve öğrenciler için güvenli yerler olmalıdır (Kandakai ve King, 2002). Okullar bunu gerçekleştiremediklerinde işlevsel olma özelliğini kaybeder ve statü kaybına uğrarlar. Bununla da kalmaz toplumun okula karşı olan güveni sarsılmış olur.

Okul, insan hayatında önemli rol oynayan bir yaşama ve oyun alanıdır. Okulun niteliği ile hayatın niteliği arasında pozitif bir ilişki vardır. İnsan gibi her

* Yrd. Doç. Dr.; Düzce Üniversitesi Eğitim Fakültesi

** İstanbul Eğitim Denetmeni

*** İstanbul Eğitim Denetmeni

okul, kendine özgüdür ve bir kişiliği vardır. Okulun güncel ve geleceğe ilişkin sorunları tartışılır, program dışı etkinliklerle çocukların çok yönlü gelişimleri için faaliyetler düzenlenir. Okulda ekip çalışması ruhu ve karşılıklı güvene dayalı olumlu bir öğrenme ve çalışma ortamı vardır. Literatürde, bu okullar etkili okullar olarak kavramlaştırılmıştır. Bu okullarda öğretmen ve öğrenciler okula ve yaşama ilişkin pozitif tutum içindedirler. Pozitif tutum, pozitif sonuçları doğurur (Turan, 2005).

Günümüz toplumu risk toplumu olarak da adlandırılmakta ve yapılan araştırma (Çelik ve Torlak, 2006) sonuçlarına göre, risk toplumunda güvenin yerini güvensizlik almaya başlamaktadır. Risk altındaki bir toplumda hizmet veren okulların güvenilir kurum olma özellikleri gittikçe zayıflamaktadır. Okul güvenliği özellikle gelişmiş toplumlar için, son yılların en önemli problemlerinden biridir. (Işık, 2004). Okullardaki şiddet ve disiplin sorunlarında ciddi bir artış yaşanmaktadır. Okullarda yaşanan şiddet ve disiplin sorunları, okul yöneticisinin öncelikli olarak çözmek zorunda olduğu sorun alanını oluşturmaktadır.

Güvenli okul aynı zamanda, pozitif bir okul iklimi oluşturan ve sürdüren ve iyi koruma ve müdahale etme programlarını uygulayan okuldur (Reeves, Kanan ve Plog, 2010). Okul güvenliği, öğrenci ve okul personelinin okul içerisinden ve çevresinden kaynaklanan her türlü istenmeyen davranışlara karşı korunmaları ve okulda bir kriz ortamı yaratabilecek olağanüstü hallerde can güvenliklerinin en üst düzeyde sağlanması olarak tanımlanmaktadır (Çankaya ve Arabacı, 2010, 877; Özer, 2006, 8-9).

Ülkemizde okul güvenliği ile ilgili çeşitli yasal düzenlemeler yapılmıştır. Oluşturulan mevzuatsal düzenlemelerden 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'ndaki (14574 Sayılı Resmi Gazete) Türk Millî Eğitiminin Amaçları doğrultusunda öğrenci güvenliği ile ilgili yasal düzenlemeleri uygulamaya koymuştur. Okul güvenliğini doğrudan ve dolaylı olarak ilgilendiren yasal düzenlemelerden bazıları şunlardır:

- 222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu (Değişiklik:12.11.2003/5002)
- MEB İlköğretim Müfettişleri Başkanlıkları Rehberlik ve Teftiş Yönergesinin17/a-6. Maddesi (2521 Sayılı Tebliğler Dergisi),
- Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Ödül ve Disiplin Yönetmeliği (19.1.2007/26408, Ek ve Değişiklikler: 07.09.2007/26636 RG)
- Temizlik Rehberi (2092 Sayılı Tebliğler Dergisi),
- MEB Sağlık İşleri Daire Başkanlığının “Besinlerle Bulaşan Hastalıklar” konulu, 06.05.2000/60 Sayılı Genelgesi,
- Millî Eğitim Bakanlığının, Okul Kantinlerinin Denetimi ve Uyulacak Hijyen Kuralları konulu 17.04.2007 tarih ve 2007/33 Sayılı Genelgesi,
- MEB Sivil Savunma Denetim Rehberinin 6. Maddesi,
- MEB Deprem Kılavuzu, MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 2010/53' Nolu Genelgesi,
- MEB Kurum Açılması ve Kapanmasına İlişkin Esaslarının 1/f maddesi,

— Milli Eğitim Bakanlığının 12.01.2009 tarih ve 2009/9 Sayılı Makam Onayı ile yürürlüğe giren MEB Yangın Önleme ve Söndürme Yönergesi,

— Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinin 89. Maddesi

Kavramsal olarak bakıldığında okul güvenliği, “öğrencilerin, öğretmenlerin ve diğer personelin kendilerini fiziksel, psikolojik ve duygusal bakımdan özgür hissetmeleridir” (Dönmez, 2001, 64). Okul güvenliği “okulda öğrenme için uygun bir ortam yaratılmasıdır” (Güven, 2002, 68). Etkili bir öğretimin gerçekleştirilebilmesi için, öğretim ortamında öğrenci ve çalışanların kendilerini güven içinde hissetmeleri büyük bir önem arz etmektedir. Bireyin kendisini güvende hissetmediği ortamlarda etkili bir öğretim ve öğrenmenin gerçekleştirilmesi çok zordur. Önce okulun her bir köşesinde, her bir öğrencinin, kendisini evinde olduğu gibi güvende hissetmesi gerekir.

Okullardaki yönetsel uygulamalar ve kurallar bu güvenli ortamı oluşturmayı hedeflemelidir. Kendisini güvende hissetmeyen bir öğrencinin öğrenmeye güdülenebilmesi Maslow’un motivasyon teorisine göre çok zor hatta mümkün değildir denebilir (Işık,2004,164). Maslow’a göre insan gereksinmelerinin ikinci basamağında güvenlik gereksinimi gelmekte ve bunlara temel (birincil) ihtiyaçlar adını vermektedir (Eren, 2001, 31).

Güvenilirliğini kaybeden ve daha fazla risk altında bulunan okullar, örgütsel saygınlığını kaybederler. Veliler çocuklarını okula teslim ederken sadece eğitim kalitesine değil, okulun güvenli ve güçlü bir okul kültürüne sahip olup olmadığına da bakmaktadırlar (Çelik ve Torlak, 2006). Güvenli ve sağlıklı okul ortamı sağlamak okul yöneticisinin temel görevlerinden birini oluşturmaktadır. Bu rol ve görevleri yerine getirebilmesi için okul yöneticisinin (Turan,2006) ; okul, il ve MEB düzeyinde eğitimi etkilediklerinden sağlık, güvenlik ve diğer yasal-politika çerçevelerini, olumlu bir atmosferin nasıl oluşturulacağını, sürdürüleceğini, sorunları nasıl belirleyeceğini, çözeceğini ve başkalarına karşı nasıl hassas şekilde davranacağını, kişisel davranışında ve başkalarının davranışlarında yüksek standartları iyice bilip kavraması gerekmektedir.

Okullardaki öğrencilerin sağlıklarının korunmasında ve koruyucu önlemler alınmasında okul yöneticileri sorumludur. Ayrıca her personelin ve öğrencinin sağlık ve güvenlik hizmetlerinin yürütülmesinde, belirlenen ilke ve kurallara uyulmasında titizlik göstermesi gerekir (Taymaz, 2007,152). Okulu bir öğrenme kurumu haline getirmek üzere yol gösterme ve yönetme sorumluluğu okul yöneticisine aittir. Okulu, öğretmen ve paydaşlarla birlikte okul yöneticisi yönetir ve yönlendirir. (Turan, 2006). Okul yöneticileri, okula ve öğrencilere yönelen tehlikeler karşısında öğrenme ortamlarını daha güvenli bir yer haline getiren kişiler olmalıdırlar. Onların bu rolleriyle okullarını sosyal, fiziksel ve duygusal olarak güvenli yerler haline getirerek ailelerin dolayısıyla toplumun daha rahat olmasını sağlayan bir tür güvenlik uzmanları olmaları beklenmektedir (Balyer, 2012,75-93).

Günümüzde birçok insan okulların artık güvenli yerler olmadığını düşünmektedir. Okulda etkili bir öğretimin gerçekleştirilebilmesi için sınıf, koridor, bahçe, laboratuvar, spor alanları gibi okulun bütün alanlarında, öğrencinin kendisini evinde olduğu gibi güvende hissetmesi gerekmektedir (Balyer, 2012: 75-93). Okulların etkili kurumlar olabilmesi için güvenilir kurumlar olması gerekir. Toplumun değişik

kesimlerinden gelen çocuklar için okullar daha güvenli bir ortam oluşturmak durumundadırlar. Bu araştırmada ilk ve ortaokulların ne derece güvenli olduğunun tespit edilmesi bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmıştır. Çünkü eğitimciler ve öğrenciler kendilerini güvenlik içinde hissedebilecekleri eğitimsel ortamlarda başarıya ulaşabilirler.

Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı, İstanbul ilindeki resmi ilk ve ortaokul yöneticilerinin görüşlerine göre ilk ve ortaokulların fiziksel, sosyal ve psikolojik etkenler açısından ne derece güvenli olduğunu tespit etmektir.

Belirtilen amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

A- İstanbul ilindeki resmi ilk ve ortaokulların yöneticilerinin görüşlerine göre;

a- İlk ve ortaokullar fiziksel etkenler açısından ne derece güvenlidir?

b- İlk ve ortaokullar sosyal etkenler açısından ne derece güvenlidir?

c- İlk ve ortaokullar psikolojik etkenler açısından ne derece güvenlidir?

B- İlk ve ortaokul yöneticilerinin okul güvenliği ile ilgili fiziksel etkenler, sosyal etkenler ve psikolojik etkenler açılarından görüşleri arasında,

a- Cinsiyet,

b- Öğrenim durumu,

c- Yöneticilikteki hizmet yılı, değişkenlerine göre anlamlı fark var mıdır?

C- İlk ve ortaokulların güvenliği ile ilgili fiziksel, sosyal ve psikolojik etkenler arasında herhangi bir ilişki var mıdır?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma tarama modeli olarak tasarlanmıştır. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekilde betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez (Karasar, 2009,77).

Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini 2011–2012 eğitim-öğretim yılında İstanbul İlinde Millî Eğitim Müdürlüğüne bağlı resmi ilk ve ortaokullar oluşmaktadır. İstanbul İlinde Millî Eğitim Müdürlüğüne bağlı 3457 resmi ilk ve ortaokul bulunmaktadır.

Örnekleme katılacak ilk ve ortaokul yönetici sayısının belirlenmesinde, “küme örnekleme” yöntemi tercih edilerek random yoluyla belirlenmiştir. Bu belirlemede, random yöntemiyle seçilen her bir okulun yöneticisinin kadrolu olup-olmadığına bakılmıştır.

Daha sonra evreni temsil yeterliğine sahip bir örneklem büyüklüğünün ne kadar olması gerektiğine ilişkin Gay (1996) ve Sekaran (2003) tarafından önerilen

evreni temsil edecek örneklem büyüklüğünün oranı tablosundan (yararlanılarak (Ural ve Kılıç, 2005,43; Yazıcıoğlu ve Erdoğan, 2004,50) 346 yöneticiden oluşan bir örneklem, evreni temsil etme açısından yeterli olarak hesaplanmıştır. Fakat uygulanan ölçeklerden hatalı olacakların ve uygulama kayıplarının da olabileceği düşünülerek örneklem büyüklüğü 450 olarak belirlenmiştir. Böylece toplam 450 yöneticiye ölçek dağıtılmış, dağıtılan ölçeklerden 423 yönetici ölçeği geri dönmüş, geri dönen ölçekler incelendikten sonra, araştırmanın amacına uygun olmayanlar değerlendirme dışında bırakılmıştır. Geriye kalan toplam 399 anket değerlendirilmeye alınmıştır.

Veri Toplama Araçları

İlk ve ortaokullarının fiziksel, sosyal ve psikolojik etkenler açılarından ne derece güvenli olduğunu ölçmek için; eğitim denetmenleri, okul müdürleri, öğretmenler ve alan uzmanlarının (12 İl Eğitim denetmeni, 4 öğretim üyesi, 5 İlçe Millî Eğitim Müdürü) görüşleri alınmış, mevcut mevzuat ve literatür taranması yapılmış, ayrıca araştırma konusu ile ilgili olan ölçekler incelenmiştir (MEB, EARGED, 2009; Dönmez ve Güven, 2003:17-26; Özer, ve Dönmez, 2007:299; Işık, 2004; Turhan ve Turan,2012: 121-142; Demirtaş, 2007), Mevcut ölçekler, çalışmada kullanılacak olan "İlk ve Ortaokullarda Güvenlik Sorunu Ölçeği" nin hazırlanmasında rehber olması amacıyla kullanılmıştır.

Ölçeğin 1,4,5,6, 7,12, 13, 16,17,18 ve 26. maddeleri iç tutarlılığı olumsuz etkilediğinden dolayı araştırmadan çıkarılmıştır. Böylece 21 maddeye indirilen okul güvenliği ölçeğindeki 21 maddenin genel güvenilirliği $\alpha=0,866$ olarak bulunmuştur. Yapılan KMO ve Barlett analizi sonucunda KMO değerinin 0,896 olarak Barlett değerinin ise 0,05 den küçük olduğu ve faktör analizinin yapılabilir olduğu görülmüştür.

Boyut	Madde	Faktör Yüğü	Varyans	Cronbach's Alpha
Fiziksel Etkenler	güvenlik 28	0,749	25,009	0,892
	güvenlik 29	0,747		
	güvenlik 30	0,731		
	güvenlik 23	0,711		
	güvenlik 24	0,707		
	güvenlik 27	0,698		
	güvenlik 31	0,682		
	güvenlik 21	0,549		
	güvenlik 22	0,525		
	güvenlik 32	0,522		
	güvenlik 20	0,500		
	güvenlik 25	0,481		
Psikolojik Etkenler	güvenlik 19	0,656	14,179	0,730
	güvenlik 10	0,621		
	güvenlik 14	0,594		
	güvenlik 11	0,525		
	güvenlik 15	0,400		
Sosyal Etkenler	güvenlik 2	0,865	12,073	0,736
	güvenlik 3	0,858		
	güvenlik 9	0,604		
Toplam Varyans %51,26				

Faktör analizi sonucunda toplam varyansı %51,26 olan 3 faktör oluşmuştur.

Tablo 1. Okul Güvenliği Ölçeği Faktör Yapısı

“Fiziksel etkenler” faktörünü oluşturan 12 maddenin güvenilirliği $\alpha=0,892$ olarak bulunmuştur. Faktör analizi yapıldığında %25,0 varyans oranı elde edilmiştir. “Psikolojik etkenler” faktörünü oluşturan 6 maddenin güvenilirliği $\alpha=0,730$ olarak bulunmuştur. Faktör analizi yapıldığında %14,1 varyans oranı elde edilmiştir. “Sosyal etkenler” faktörünü oluşturan 3 maddenin güvenilirliği $\alpha=0,736$ olarak bulunmuştur. Faktör analizi yapıldığında %12,0 varyans oranı elde edilmiştir.

Ölçeğin alt boyutlarına ilişkin güvenilirlik düzeyleri % 73 ile % 90 arasında değişmektedir. Ölçeklere ve alt boyutlara ait önermelerin iç tutarlılıklarının sağlandığı ve yüksek düzeyde güvenilir oldukları görülmektedir.

Araştırmada kullanılan likert ölçek için kişilerin verilen önermelerle ilgili görüşlerini, çok olumludan çok olumsuzu kadar sıralanan seçeneklerden belirtmeleri istenmiştir. Buna göre; (5) tamamen, (4) çoğunlukla, (3) kısmen, (2) çok az, (1) hiç şeklinde bir ölçek kullanılmıştır. Ölçek sonuçları 5.00-1.00=4.00 puanlık bir genişliğe dağılmışlardır. Bu genişlik beşe bölünerek ölçeğin kesim noktalarını belirleyen düzeyler belirlenmiştir.

Verilerin İstatistiksel Analizi

Araştırmada elde edilen veriler SPSS 17 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Veriler değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiksel metotları (Frekans Yüzde, Ortalama, Standart sapma) kullanılmıştır.

Niceliksel verilerin karşılaştırılmasında iki grup arasındaki farkı t-testi, ikiden fazla grup durumunda parametrelerin gruplar arası karşılaştırmalarında Tek yönlü (One way) Anova testi ve farklılığa neden olan grubun tespitinde Tukey PostHoc testi kullanılmıştır.

Araştırmanın bağımlı ve bağımsız değişkenleri arasındaki ilişki Pearson korelasyon analizi ile test edilmiştir. Ölçekler arasındaki korelasyon ilişkileri aşağıdaki kriterlere göre değerlendirilmiştir (Kalaycı, 2006,116);

R	İlişki
0,00-0,25	Çok Zayıf
0,26-0,49	Zayıf
0,50-0,69	Orta
0,70-0,89	Yüksek
0,90-1,00	Çok Yüksek

Elde edilen bulgular %95 güven aralığında %5 anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir.

Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde, araştırma probleminin çözümü için, araştırmaya katılan ilk ve ortaokul yöneticilerinin görüşlerine dayalı olarak toplanan verilerin analizi sonucunda elde edilen bulgular yer almaktadır. Elde edilen bulgulara dayalı olarak açıklama ve yorumlar yapılmıştır.

1.Örneklem Grubunun Demografik Özelliklere İlişkin Bulgular

Tablo 2. Örneklem Grubunun Demografik Özelliklere İlişkin Bulgular

		N	%
Cinsiyet	Kadın	66	16,5
	Erkek	333	83,5
Öğrenim durumu	4 yıllık fakülte ve yüksekokul	307	76,9
	yüksek lisans	92	23,1
Hizmet süresi	1-5 yıl	100	25,1
	6-10 yıl	71	17,8
	11-15 yıl	87	21,8
	16-20 yıl	52	13
	21-25 yıl	31	7,8
	26 yıl ve üstü	58	14,5

Araştırmaya katılan ilk ve ortaokul yöneticilerinin 66'sı (% 16,5) kadın, 333'ü (% 83,5) erkektir. Araştırmaya katılan ilk ve ortaokul yöneticilerinin 307'sinin (% 76,9) 4 yıllık fakülte ve yüksekokul, 92'sinin (% 23,1) yüksek lisans mezunu olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan ilk ve ortaokul yöneticilerinin 100'ünün (% 25,1) 1-5 yıl, 71'inin (% 17,8) 6-10 yıl, 87'sinin (% 21,8) 11-15 yıl, 52'sinin (% 13,0) 16-20 yıl, 31'inin (% 7,8) 21-25 yıl, 58'inin (% 14,5) 26 yıl ve üstü hizmet süresi olduğu görülmektedir.

2. İlk ve Ortaokulların Fiziksel, Psikolojik ve Sosyal Etkenler Açısından Güvenlik Düzeylerine İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan ilk ve ortaokul yöneticilerinin görüşlerine göre ilk ve ortaokullardaki fiziksel, psikolojik ve sosyal etkenler açısından güvenlik düzeyi ortalamaları Tablo 3'de verilmiştir.

Tablo 3. Araştırmaya Katılan İlk ve Ortaokul Yöneticilerinin Görüşlerine Göre İlk ve Ortaokullardaki Fiziksel, Psikolojik ve Sosyal Etkenler Açısından Güvenlik Düzeyi Ortalamaları

	N	Ort.	S.s	Min.	Max.
Fiziksel etkenler	339	4,057	0,658	1,167	5,000
Psikolojik etkenler	399	4,190	0,578	1,667	5,000
Sosyal etkenler	399	3,870	0,991	1,000	5,000

Araştırmaya katılan ilk ve ortaokul yöneticilerinin görüşlerine göre ilk ve ortaokullarındaki fiziksel, psikolojik ve sosyal etkenler açılarından güvenlik düzeyi ortalamaları incelendiğinde; fiziksel etkenler açısından güvenlik düzeyi ortalaması $4,057 \pm 0,658$; psikolojik etkenler açısından güvenlik düzeyi ortalaması $4,190 \pm 0,578$; sosyal etkenler açısından güvenlik düzeyi ortalaması $3,870 \pm 0,991$ olarak bulunmuştur.

Elde edilen bulgu doğrultusunda yöneticiler, fiziksel, psikolojik ve sosyal etkenler açılarından okulların güvenli kurumlar olarak değerlendirdikleri söylenebilir.

Araştırmaya katılan ilk ve ortaokul yöneticilerinin görüşlerine göre ilk ve ortaokullarındaki fiziksel etkenlere ilişkin her bir maddeye verilen cevaplar incelenerek Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Fiziksel Etkenleri İçeren Maddeler

Maddeler	Katılma Derecesi											
	Hiç (1)		Çok Az (2)		Kısmen (3)		Çoğunlukla (4)		Tamamen (5)		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
20.Okulumuzun tuvaletleri öğrencilerimiz için güvenlidir.	3	0,8	7	1,8	35	8,8	139	34,8	215	53,9	399	100
21.Okulumuz engelliler için güvenlidir.	12	4,0	36	9,0	86	21,6	119	29,8	142	35,6	399	100
22.Okul pencerelerimiz öğrenci güvenliği açısından uygundur.	15	3,8	39	9,8	92	23,1	142	35,6	111	27,8	399	100
23.Okul merdivenlerimiz öğrenci güvenliği açısından uygundur.	6	1,5	26	6,5	64	16,0	164	41,1	139	34,8	399	100
24.Okulumuz derslikleri öğrenci güvenliği yeterlidir.	5	1,3	20	5,0	46	11,5	162	40,6	166	41,6	399	100
25.Okulumuz bahçesi ve oyun alanları öğrenci güvenliği açısından yeterlidir.	15	3,8	34	8,5	70	17,5	148	37,1	132	33,1	399	100
27.Okulumuz dershanelerinde bulunan öğrenci sıraları güvenlidir.	6	1,5	12	3,0	55	13,8	157	39,3	169	42,4	399	100
28.Okulumuzun su tesisatı güvenlidir.	6	1,5	16	4,0	55	13,8	150	37,6	172	43,1	399	100
29.Okulumuzun elektrik tesisatı güvenlidir.	9	2,3	22	5,5	72	18,0	144	36,1	152	38,1	399	100
30.Okulumuzda yangına karşı gerekli tedbirler alınmıştır, yangın güvenliği sağlanmıştır.	6	1,5	13	3,3	60	15,0	146	36,6	174	43,6	399	100
31.Okulumuzda depreme karşı gerekli tedbirler alınmıştır, deprem güvenliği sağlanmıştır.	14	3,5	30	7,5	93	23,3	132	33,1	130	32,6	399	100
32.Okulumuz anasınıflarında bulunan malzemeler bu yaş çocuğunun gelişimine uygun ve güvenlidir.	11	2,8	3	0,8	48	12,0	136	34,1	201	50,4	399	100

Tablo 4 irdelendiğinde okul güvenliğinin fiziksel etkenlerine ilişkin örneklem grubu; 20-32. maddeler büyük bir oranda çoğunlukla ve tamamen düzeyinde katıldıklarını belirtmişlerdir. Örneğin: 20. soruya araştırmaya katılanların 3'ü (% 0,8) hiç, 7'si (% 1,8) çok az, 35'i (% 8,8) kısmen, 139'u (% 34,8) çoğunlukla, 215'i (% 53,9) tamamen düzeyinde, 24. soruya araştırmaya katılanların 5'i (% 1,3) hiç, 20'si (% 5,0) çok az, 46'sı (% 11,5) kısmen, 162'si (% 40,6) çoğunlukla, 166'sı (% 41,6) tamamen düzeyinde, 29. soruya araştırmaya katılanların 9'u (% 2,3) hiç, 22'si (% 5,5) çok az,

72'si (% 18,0) kısmen, 144'ü (% 36,1) çoğunlukla, 152'si (% 38,1) tamamen düzeyinde ve 32. soruya araştırmaya katılanların 11'i (% 2,8) hiç, 3'ü (% 0,8) çok az, 48'i (% 12,0) kısmen, 136'sı (% 34,1) çoğunlukla, 201'i (% 50,4) tamamen düzeyinde görüş bildirmektedirler.

Yöneticiler okullardaki fiziksel yapılardan özellikle okul tuvaletlerini (%53,9) ve anasınıflarında bulunan malzemeler ve bu malzemelerin bu yaş çocuğunun gelişimine uygunluğunu (%50,4) büyük bir oranda çocuklar açısından güvenli ortamlar ve malzemeler olarak görmekte ve değerlendirmektedirler.

Okul güvenliğinin psikolojik etkenlerine ilişkin her bir maddeye verilen cevaplar aşağıda Tablo 5'de detaylı olarak gösterilmektedir.

Tablo 5. Psikolojik Etkenleri İçeren Maddeler

Maddeler	Katılma Derecesi											
	Hiç (1)		Çok Az (2)		Kısmen (3)		Çoğunlukla (4)		Tamamen (5)		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
8.Okulumuz idareci ve öğretmenlerinin öğrencilere karşı tutumları öğrencilere güvenli bir ortam hissi vermektedir.	3	0,8	4	1,0	30	7,5	148	37,1	214	53,6	399	100
10.Okulumuz güvenli bir sosyal ortamdır.	8	2,0	28	7,0	72	18,0	142	35,6	149	37,3	399	100
11.Okulumuzda koruyucu güvenlik tedbirleri güvenlik kaygısını azaltmaktadır.	11	2,8	17	4,3	69	17,3	179	44,9	123	30,8	399	100
14.Okul kantininde satışa sunulan ürünler güvenlidir.	5	1,3	4	1,0	35	8,8	117	29,3	238	59,6	399	100
15.Okulumuzda güvenlik kameraları güvenlik kaygılarını azaltmaktadır.	17	4,3	11	2,8	61	15,3	167	41,9	143	35,8	399	100
19. Okulumuzda öğrenciler kendilerini güvende hissetmektedirler	3	0,8	9	2,3	35	8,8	175	43,9	177	44,4	399	100

Tablo 5 irdelendiğinde okul güvenliğinin sosyal etkenlerine ilişkin örneklem grubu; 8-19. maddeler büyük bir oranda çoğunlukla ve tamamen düzeyinde katıldıklarını belirtmişlerdir. Örneğin:8.soruya araştırmaya katılanların 3'ü (% 0,8) hiç, 4'ü (% 1,0) çok az, 30'u (% 7,5) kısmen, 148'i (% 37,1) çoğunlukla, 214'ü (% 53,6) tamamen düzeyinde, 14. soruya araştırmaya katılanların 5'i (% 1,3) hiç, 4'ü (% 1,0) çok az, 35'i (% 8,8) kısmen, 117'si (% 29,3) çoğunlukla, 238'i (% 59,6) tamamen düzeyinde, ve 19. soruya araştırmaya katılanların 3'ü (% 0,8) hiç, 9'u (% 2,3) çok az, 35'i (% 8,8) kısmen, 175'i (% 43,9) çoğunlukla, 177'si (% 44,4) tamamen düzeyinde görüş bildirmektedirler.

Mevcut sonuçlarda yöneticiler psikolojik etkenlerden özellikle yönetici ve öğretmenlerin öğrencilere karşı tutumları ve onlara güvenli bir ortam hissi vermeleri (%53,6) ile okul kantinlerinde satışa sunulan ürünlerin güvenliği (%59,6) hususlarını büyük bir oranda güvenli olarak algılamaktadırlar.

Okul güvenliğinin sosyal etkenlerine ilişkin her bir maddeye verilen cevaplar aşağıda Tablo 6'da detaylı olarak gösterilmektedir.

Tablo 6. Sosyal Etkenleri İçeren Maddeler

Maddeler	Katılma Derecesi											
	Hiç (1)		Çok Az (2)		Kısmen (3)		Çoğunlukla (4)		Tamamen (5)		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
2.Okulumuzda okul içi çeteleşmeler güvenlik kaygısını yaratmamaktadır.	21	5,3	24	6,0	37	9,3	123	30,8	194	48,6	399	100
3.Okulumuzda madde bağımlısı çocuklar güvenlik sorunu değildir.	23	5,8	21	5,3	30	7,5	48	12,0	277	69,4	399	100
9.Çevrenin sosyal yapısı okulumuzda güvenlik kaygısını yaratmamaktadır.	64	16,0	68	17,0	89	22,3	99	24,8	79	19,8	399	100

Tablo 6 irdelendiğinde okul güvenliğinin psikolojik etkenlerine ilişkin örneklem grubunun; 2. soruya araştırmaya katılanların 21'i (% 5,3) hiç, 24'ü (% 6,0) çok az, 37'si (% 9,3) kısmen, 123'ü (% 30,8) çoğunlukla, 194'ü (% 48,6) tamamen düzeyinde, 3.soruya araştırmaya katılanların 23'ü (% 5,8) hiç, 21'i (% 5,3) çok az, 30'u (% 7,5) kısmen, 48'i (% 12,0) çoğunlukla, 277'si (% 69,4) tamamen düzeyinde, 9. soruya araştırmaya katılanların 64'ü (% 16,0) hiç, 68'i (% 17,0) çok az, 89'u (% 22,3) kısmen, 99'u (% 24,8) çoğunlukla, 79'u (% 19,8) tamamendir.

Araştırmaya katılan yöneticiler (%69,4) gibi bir yüzde ile büyük bir oranda okullarında madde bağımlısı çocukların güvenlik sorunlu olmadığını belirtmeleri eğitim kurumlarının güvenliği açısından olumlu olarak değerlendirilse bile diğer yöneticilerin okullarda böyle ciddi bir güvenlik sorununun varlığından bahsetmesi düşündürücüdür.

3. Demografik Özelliklere İlişkin Bulgular

3.1. Cinsiyet

Tablo 7. Araştırmaya Katılan İlk ve Ortaokul Yöneticilerinin Görüşlerine Göre İlk ve Ortaokullardaki Fiziksel, Psikolojik ve Sosyal Etkenler Açısından Güvenlik Düzeyi Ortalamalarının Cinsiyet Değişkenine İlişkin Sonuçlar

	Grup	N	Ort	Ss	t	p
Fiziksel etkenler	Kadın	66	4,016	0,707	-0,554	0,580
	Erkek	333	4,066	0,649		
Psikolojik etkenler	Kadın	66	4,109	0,610	-1,254	0,211
	Erkek	333	4,206	0,571		
Sosyal etkenler	Kadın	66	3,899	1,111	0,263	0,793
	Erkek	333	3,864	0,967		

Araştırmaya katılan ilk ve ortaokul yöneticilerinin görüşlerine göre, okullarının fiziksel etkenler, psikolojik etkenler ve sosyal etkenler açılarından güvenlik

düzeylerinin ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda, grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır.

3.2. Öğrenim Durumu

Tablo 8. Araştırmaya Katılan İlk ve Ortaokul Yöneticilerinin Görüşlerine Göre İlk ve OrtaOkullardaki Fiziksel, Psikolojik ve Sosyal Etkenler Açısından Güvenlik Düzeyi Ortalamalarının Öğrenim Durumu Değişkenine İlişkin Sonuçlar

	Grup	N	Ort	Ss	t	p
Fiziksel etkenler	4 yıllık fakülte ve yüksekokul	307	4,084	0,639	1,453	0,147
	yüksek lisans	92	3,970	0,715		
Psikolojik etkenler	4 yıllık fakülte ve yüksekokul	307	4,188	0,589	-0,140	0,889
	yüksek lisans	92	4,197	0,545		
Sosyal etkenler	4 yıllık fakülte ve yüksekokul	307	3,872	0,969	0,081	0,935
	yüksek lisans	92	3,862	1,067		

Araştırmaya katılan ilk ve ortaokul yöneticilerinin görüşlerine göre, okullarının fiziksel etkenler, psikolojik etkenler, sosyal etkenler açılarından güvenlik düzeylerinin ortalamalarının öğrenim durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda, grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır.

3.3. Hizmet Süresi

Tablo 9. Araştırmaya Katılan İlk ve Ortaokul Yöneticilerinin Görüşlerine Göre İlk ve Ortaokullardaki Fiziksel, Psikolojik ve Sosyal Etkenler Açısından Güvenlik Düzeyi Ortalamalarının Hizmet Süresi Değişkenine İlişkin Sonuçlar

	Grup	N	Ort	Ss	F	p
Fiziksel etkenler	1-5 yıl	100	4,034	0,681	0,317	0,903
	6-10 yıl	71	4,009	0,616		
	11-15 yıl	87	4,041	0,725		
	16-20 yıl	52	4,109	0,556		
	21-25 yıl	31	4,065	0,688		
	26 yıl ve üstü	58	4,131	0,650		
Psikolojik etkenler	1-5 yıl	100	4,162	0,591	0,152	0,979
	6-10 yıl	71	4,192	0,511		
	11-15 yıl	87	4,211	0,603		
	16-20 yıl	52	4,234	0,588		
	21-25 yıl	31	4,156	0,566		
	26 yıl ve üstü	58	4,184	0,612		
Sosyal etkenler	1-5 yıl	100	3,693	1,163	1,293	0,266
	6-10 yıl	71	3,779	1,016		
	11-15 yıl	87	4,000	0,962		
	16-20 yıl	52	3,955	0,784		
	21-25 yıl	31	3,946	0,861		
	26 yıl ve üstü	58	3,971	0,892		

Araştırmaya katılan ilk ve ortaokul yöneticilerinin görüşlerine göre, okulların fiziksel etkenler, psikolojik etkenler, sosyal etkenler açısından güvenlik düzeylerinin ortalamalarının hizmet süresi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonucunda, grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır.

4. İlk ve Ortaokulların Güvenliği İle İlgili Fiziksel, Sosyal Ve Psikolojik Etkenler Arasındaki İlişkiye İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan ilk ve ortaokul yöneticilerinin görüşlerine göre ilk ve ortaokullardaki fiziksel, psikolojik ve sosyal etkenler açısından güvenlik düzeyi ortalamaları aralarındaki ilişkinin korelasyon analizi ile incelenmiştir.

Tablo 10. Araştırmaya Katılan İlk ve Ortaokul Yöneticilerinin Görüşlerine Göre İlk ve Ortaokullardaki Fiziksel, Psikolojik ve Sosyal Etkenler Açısından Güvenlik Düzeyi Ortalamaları Aralarındaki İlişki

		Fiziksel etkenler	Psikolojik etkenler
Psikolojik etkenler	R	0,585	
	P	0,000	
	N	399	
Sosyal etkenler	R	0,292	0,340
	P	0,000	0,000
	N	399	399

Tablo 10’da anlaşılacağı üzere, psikolojik etkenler ile fiziksel etkenler arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %58,5 düzeyinde pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. ($r=0,585$; $p=0,000<0,05$). Buna göre psikolojik etkenler puanı arttıkça fiziksel etkenler puanı da artmaktadır.

Sosyal etkenler ile fiziksel etkenler arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %29,2 pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. ($r=0,292$; $p=0,000<0,05$). Buna göre sosyal etkenler puanı arttıkça fiziksel etkenler puanı da artmaktadır.

Sosyal etkenler ile psikolojik etkenler arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %34,0 pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. ($r=0,340$; $p=0,000<0,05$). Buna göre sosyal etkenler puanı arttıkça psikolojik etkenler puanı da artmaktadır.

Sonuç ve Öneriler

İlk ve ortaokul okulu yöneticilerinden elde edilen bulgulara göre; fiziksel etkenler, psikolojik etkenler, sosyal etkenler açısından ilk ve ortaokulların güvenliğinin yüksek düzeyde olduğu fakat hiçbir boyutta çok yüksek düzeyde olmadığı saptanmıştır. Bu bulgular, MEB, EARGED (2009,246)’in “Okulda güvenlik sorununa yol açan etkenlerin belirlenmesi” araştırma sonuçları ile kısmen paralellik göstermektedir. Adı geçen çalışmada “Okul bahçesinin yeterli olmamasını”, yöneticilerin çoğunluğu okulda güvenlik sorununa etken olarak görmemektedir. Yine elde edilen

bulgu, Barhan'ın (2001) yaptığı araştırmanın sonucuna göre yönetici ve öğretmenler, öğrenci güvenliğinin sağlanmasının çok önemli olduğunu, özel okullarda daha yüksek düzeyde olmak üzere okullarda öğrenci güvenliklerinin yeterince sağlandığını belirtmeleri mevcut araştırma bulguları ile de paralellik arz etmektedir.

Elde edilen sonuçlar Dönmez ve Güven'in (2003,17-26) yönetici ve öğretmenlerin üzerinde yaptığı araştırma sonuçları ile farklılık göstermektedir. Zira adı geçen araştırmada; okul yönetimleri okul güvenliği ile ilgili rollerini gözetim ve denetim olarak algılamakta ve sorunu bütün olarak göremedikleri dile getirilmektedir. Özer ve Dönmez (2007,299) tarafından yapılan araştırma ise, eğitim-öğretim için uygun ortamların oluşturulmasını engelleyen; öğrencilerden, öğretmenlerden, yöneticilerden, okul binalarından ya da okulun hizmet verdiği toplumdan kaynaklanan sorunların yaşandığı belirlenmiştir.

Benzer şekilde Turhan ve Turan'ın (2012, 121-142) yaptığı araştırmada, okul kantinlerinde bulunan gıdaların tam olarak güvenilir olmadığı, okuldaki güvenlik görevlilerinin güvenliği sağlamada yetersiz olduğu, okulların herhangi bir afet olasılığına karşı yeterli düzeyde hazırlıklı olmadığı, okullardaki bazı fiziksel öğelerin tehlike oluşturduğu ve alkol, sigara gibi maddelerin okul çevresinde yoğun olarak satıldığı ve bu maddelerin satışına ilişkin yaş sınırına uyulmadığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Mevcut araştırma ile yukarıda dile getirilen araştırmaların sonuçlarının farklılık göstermesi özellikle orta öğretimde okul güvenliği sorununun ilk ve ortaokula nazaran daha yoğun yaşanmasından veya diğer faktörlerden kaynaklanabileceği söylenebilir.

Araştırmaya katılan ilk ve ortaokul yöneticilerinin fiziksel etkenler, psikolojik etkenler, sosyal etkenlere yönelik okul güvenliğine ilişkin görüşlerinin cinsiyetlerine göre farklılaşmadığı ortaya konmuştur. Dolayısıyla hem kadın hem de erkek yöneticiler okulların aynı düzeyde güvenli olduğunu düşünmektedirler. Demirtaş'ın (2007) yapmış olduğu çalışmada erkek yöneticilerin okul güvenliğine ilişkin görüşlerinin kadın yöneticilere göre daha olumlu olduğu sonucuna varılmıştır. Demirtaş'ın araştırmasının sonuçları bu araştırma ile farklılık göstermektedir.

Araştırmaya katılan ilk ve ortaokul yöneticilerinin fiziksel etkenler, psikolojik etkenler, sosyal etkenlere yönelik okul güvenliğine ilişkin görüşlerinin öğrenim durumuna göre farklılaşmadığı saptanmıştır. Böylece farklı öğrenim durumuna sahip olsalar da okul güvenliği konusunda yöneticiler benzer şekilde görüş bildirmektedirler.

İlk ve ortaokul yöneticilerinin fiziksel etkenler, psikolojik etkenler, sosyal etkenlere yönelik okul güvenliğine ilişkin görüşlerinin hizmet yılı/süresine göre farklılaşmadığı gözlenmiştir. Bu durumda kıdemi düşük olan yöneticiler ile kıdemi yüksek olan yöneticiler benzer şekilde okullarının güvenli olduğu yönünde görüş belirtmektedirler.

Bu bulgulara göre, ilk ve ortaokulların güvenliği ile ilgili fiziksel, sosyal ve psikolojik etkenler arasında pozitif yönde bir ilişki mevcuttur. Buna göre psikolojik etkenler puanı arttıkça fiziksel etkenler puanı da artmaktadır. Sosyal etkenler puanı arttıkça fiziksel etkenler puanı da artmaktadır. Sosyal etkenler puanı arttıkça psikolojik etkenler puanı da artmaktadır. Bu durum okul güvenliği ile ilgili tüm etkenlerin bir birine bağlı, önemli, gerekli ve bir bütün halinde her zaman dikkate alınması gerektiğini göstermektedir.

Araştırmadan elde edilen bulgular doğrultusunda, aşağıdaki önerilerde bulunulabilir:

a) Yürütülecek bir başka araştırma ile denetmenler, sivil toplum örgütleri, aileler, öğretmenler ve öğrenciler gibi okul toplumunun farklı kesimlerinden elde edilecek verilerle, mevcut araştırma ile elde edilen ilk ve ortaokul yöneticilerinin, ilk ve ortaokulları yüksek oranda güvenli görmeleri bulgusu karşılaştırılabilir.

b) Benzer araştırma diğer eğitim kademelerinde yapılarak sonuçlar karşılaştırılabilir.

c) Okul güvenliğine ilişkin fiziksel, sosyal ve psikolojik etkenlerin önemine ilişkin çeşitli seminerler, paneller düzenlenebilir.

d) Benzer çalışma nitel araştırma yöntemi ile yapılabilir.

Kaynakça

- Balyer, A. (2012) Çağdaş Okul Müdürlerinin Değişen Rollerini Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, (KEFAD) 13 (2), Ağustos 2012, 75-93.
- Barhan, A. (2001). İlköğretim Okullarında Öğrenci Güvenliğinin Sağlanması. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Bilen, M. (1996). Plandan Uygulamaya Öğretim. Aydan Matbaası, Ankara.
- Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik, 2007. (. 19.07.2012'de erişildi).
- Commission of the European Communities "Towards an EU Strategy on the Rights of the Child" Brussels, 4.7.2006 COM(2006).
- Çankaya, İ. Ve Arabacı, İ. B. (2010). Algılanan Okul Güvenliğinin Öğretmen Adaylarının Öfke Düzeylerine Etkisi. İlköğretim Online, 9(3), 875-883.
- Çelik, V., Torlak, Ö.(2006). "Yönetim Ahlakı ve Sosyal Sorumluluk" Okul Yönetimlerini Geliştirme Programı, İlköğretim Genel Müdürlüğü, Ankara.
- Demirtaş, İ. Y. (2007). İlköğretim Okullarında Görev Yapan Yönetici Ve Öğretmenlerin Okul Güvenliğine İlişkin Rol Ve Beklentileri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- Dönmez, B. (2001). Okul Güvenliği Sorunu Ve Okul Yöneticisinin Rolü. Kuram Ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, 7(25), 63-74.
- Dönmez, B. Ve Güven, M. (2002). Ortaöğretimde Görev Yapan Öğretmen Ve Okul Yöneticilerinin Okul Güvenliğine İlişkin Görev Algıları. Çağdaş Eğitim, 17-26, Ankara.
- Dönmez, B. Ve Güven, M. (2003). Ortaöğretimde Görev Yapan Öğretmen Ve Okul Yöneticilerinin Okul Güvenliğine İlişkin Algı Ve Beklentileri. Yaşadıkça Eğitim, 74-75, 60-64.
- Eren, Erol (2001). Örgütsel Davranış Ve Yönetim Psikolojisi, 7. Baskı Betaş Yayınları. İstanbul.
- European Information Society (2012) The Commission Adopted The Communication For A "Strategy For A Better Internet For Children". (. 18.07.2012'de erişildi).
- Gay, L.R. (1996). Educational Research. Prentice- Hall, Inc. New jersey.
- Güven, M. (2002). Okul Güvenliğinde Psikolojik Danışmanların Rolü Ve Görevleri. Eğitim Araştırmaları, 9, 67-72.
- Işık, Halil (2004). "Okul Güvenliği: Kavramsal Bir Çözümleme" Milli Eğitim Dergisi, 164.
- Kalaycı, Ş. (2006). SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri, 2. Baskı Asil Yayın Dağıtım, , Ankara.
- Kandakai, T. L. Ve King, K. A. (2002). Preservice Teachers' Perceived Confidence In Teaching School Violence Prevention. American Journal Of Health Behavior, 26(5), 342-353.
- Karasar, N.(2009). Bilimsel Araştırma Yöntemi. 2. Baskı. Nobel Yayınları. Ankara.
- MEB (2006). Okullarda Şiddetin Önlenmesi Genelgesi. Genelge No:2006/26.Sayı:1324, Tarih:24.03.2006.
- MEB (2007). Okullarda Güvenli Ortamın Sağlanmasına Yönelik Koruyucu Ve Önleyici Tedbirlerin Artırılmasına İlişkin İşbirliği Protokolü Genelgesi. Genelge No:2007/72. Sayı:1324, Tarih: 2007.
- MEB (2007). Ortaöğretim Kurumları Ödül Ve Disiplin Yönetmeliği. Resmî Gazete Sayı:26408, Tarih:19.01.2007. Ek Ve Değişiklikler: Resmî Gazete Sayı:26636, Tarih: 07.09.2007.
- MEB İlköğretim Müfettişleri Başkanlıkları Rehberlik Ve Teftiş Yönergesi, Şubat 2011 Tarih Ve 2521 Sayılı Tebliğler Dergisi.
- MEB İlköğretim Ve Orta Öğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği, 13.01.2005 Tarih Ve 25699 Sayılı RG.Son Değişiklik 17.04.2010 Tarih Ve 27555 Sayılı Resmi Gazete. (. 19.07.2012'de Erişildi).

- MEB Talim Ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 2010/53 No'lu Genelgesi.
MEB Yangın Önleme Ve Söndürme Yönergesi 12.01.2009 Tarih Ve 2009/9 Sayılı Makam Onayı.
MEB, Temizlik Rehberi, 2092 Sayılı Tebliğler Dergisi.
MEB. (2009). (12.03.2009). (02.03.2009). (05.05.2009). (15.02.2009).
Meb. Earged (2009). Okulda Güvenlik Sorununa Yol Açan Etkenlerin Belirlenmesi, Ankara.
Meb.Gov.Tr/Dergiler (20 Temmuz 2012). Okul Güvenliği: Kavramsal Bir Çözümleme, .
Meb-İlköğretim Kurumları 27.08.2003 Tarih Ve 25212 Sayılı Resmi Gazete. (, 19.07.2012'de Erişildi).
Millî Eğitim Temel Kanun 24/6/1973 Tarih Ve 14574 Resmi Gazete, Değişik: 16/6/1983 - 2842/1 Md.).
Office Of The Superintendent (2003). Office Of The Superintendent, School Safety And Emergency Preparedness, Comprehensive Safe School Plan.
Özdamar, K. (2004). İstatistiksel Veri Analizi, Kaan Kitapevi, Eskişehir.
Özer, N. (2006). İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Okul Güvenliğine İlişkin Algıları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.
Özer, Ve Dönmez (2007). Okul Güvenliğine İlişkin Kurumsal Etkenler Ve Alınabilecek Önlemler. Milli Eğitim. Sayı 173.
Reeves, M. A., Kanan, L. M., & Plog, A. E. (2010). Comprehensive Planning For Safe Learning Environments. New York: Taylor And Francis Group.
Taymaz, Haydar (2007) Okul Yönetimi, 8. Baskı Pegem A Yayıncılık Ankara.
Turan, S. (2005). Pozitif Okul Atmosferi Ve Yeni Bir Okul İmajı Oluşturmak. E-Özet, 1(1), 1-2 (Eskişehir Milli Eğitim Müdürlüğü).
Turan, S.(2006). "Eğitim Liderliği" Okul Yöneticilerini Geliştirme Programı. İlköğretim Genel Müdürlüğü. Ankara.
Turhan, M. Turan M. (2012) "Ortaöğretim Kurumlarında Güvenlik", Kuram Ve Uygulamada Eğitim Yönetimi,2012, Cilt 18, Sayı 1, Ss: 121-142.
Ural, A., Kılıç, İ. (2005) Bilimsel Araştırma Süreci, Detay Yayıncılık, Ankara.

SECURITY PROBLEM AT SCHOOLS

Süleyman GÖKSOY*

Engin EMEN**

Cabbar AKSOY***

Abstract

This research has aimed to determine how secure the primary and secondary schools in İstanbul in accordance with their social , psychological and physical factors from the perspective of formal primary and secondary school directors.

This research has been designed as ' scanning model' and it has been applied in formal 3457 primary and secondary schools affiliated to the Ministry of Education in İstanbul in 2011-2012 Academic Education Year. As a sample , appropriate task based samples are used. 399 school directors from primary and secondary schools participate in this research sample.

According to the findings getting from school directors; It has been stated that the security level from the aspects of social , psychological and physical factors at primary and secondary schools is very high but the security isn't at the top level in any factors. It has been also stated that the participant primary and secondary schools directors viewpoint from the aspect of social , psychological and physical factors of school security doesn't differentiate in directors' gender, education degree or working time.

Findings indicate that there is positive relationship between security at schools and social , psychological and physical factors.

Key Words: school security , primary and secondary school , director

* Asistant Doç. Dr.; Duzce University Faculty of Education

** Istanbul Educational Supervisor

*** Istanbul Educational Supervisor